

Първо Пасторално Писмо

“Назад към Бога, назад към огнището, назад към земята!”

ЕВГЕНИЙ БОСИЛКОВ

**ПО БОЖИЯ МИЛОСТ И БЛАГОВОЛЕНИЕТО НА СВЕТИЯ ПРЕСТОЛ
АПОСТОЛИЧЕСКИ АДМИНИСТРАТОР НА НИКОПОЛСКАТА ЕПАРХИЯ**

Към духовенството и верните на същата Епархия.

Поздрав и благопожелание.

Възлюбени чеда в Господа, Все още сме овладени от голямата скръб, която сполетя Епархията ни миналата година, на 6 август, с внезапната смърт на Н. В. Преосвещенство Дамян Телен. Странно ни се вижда, че неговото име не озаглавява и тазгодишното послание.

Тридесет години наред този бдителен пастир е бил между нас като стожер на истинските християнски принципи, толкова стари и все пак вечно млади и съвременни, които той неуморно, според обстоятелствата, или горещо е внушавал, или разтълкувал, или защитавал като достоен пазител на Христовото наследство.

И днес, когато ние се прекланяме с признателно сърце пред неговата памет, сякаш чуваме великия покойник да повтаря от пресния си гроб думите, с които възрастният Самуил, съдията от Стария Завет, се прости със своя народ: “Аз няма да допусна грях пред Господа, да престана да се моля за вас и ще ви показвам правия път” (Царст. 12,23).

Правият път! Възлюбени Чеда! Безброй са ония, които сред този хаос, създаден от една жестока и безпощадна война, загубиха този прав път! Засегнати от съдбата в най-милото, което имаха на света, измъчени от съмнение, отчаяние и малодушие, те загубиха и най-святото – вярата в Бога.

С тежко изстрадалия Йов и те казват: “Викам към тебе, Господи, и Ти не ми обръщаш внимание: стоя, а Ти само ме гледаш. Ти стана жесток към мене, с яка ръка враждуваш против мене” (Йов. 30,20). В своите безкрайни мъки обаче Йов съумя да надвие чувствата на роптаещата се природа и да се хвърли с пълно упование в Божиите ръце, казвайки: “Зная, че Ти всичко можеш и че намерението Ти не може да бъде спряно. Кой е този, който помрачава Провидението, без да разбира нещо? Така аз говорих онова, което не разбирах, за чудни мен дела, които не знаех” (Йов. 42,2-3).

Първо Пасторално Писмо

Уви! Възлюбени Чеда, Колко не успяха да се издигнат, както Йов, до Господа и, след безмилостните удари на съдбата, обърнаха гръб на Господа! Жалка е картината на материалните разрушения, причинени от войната, но много, много по-жалка е картината на моралната разруха, която стана в душите. Милиони не съумяха да потиснат в себе си роптанията на една бунтуваща се против злата съдба природа, хвърлиха за всичко вината върху Бога, отрекоха се от Него и най-после отрекоха и самото съществуване на Бога и с това извършиха над себе си духовно самоубийство. Печална истина, която като черен облак помрачава бъдещето на човечеството и цивилизацията ни.

Ние виждаме как духовните стойности не само че се разкапват, но вече се потъпкват. Материята не служи вече на духа, а духът се използва само за да завладее повече материята и да я употреби после против нас. Не е ли страшно това, че чудните изобретения, направени в последните години, увеличиха неимоверно страданията, смъртността, самоубийствата и пороците? Нечувани престъпления и нещастия, невъзможни във времето на варварството, са факти в нашето цивилизовано общество: неизвестни през времето на тираните, те излязоха от средата на свободните народи.

Питаме се, Възлюбени Чеда, Защо е всичко това? Единствената причина е в това, че заради погрешни схващания на човешкото съществуване е дадена една погрешна посока. Източникът ни, по-ясно казано, нашият произход, не само е замъглен, но и за много е станал неизвестен и не се знае вече от къде идва светлината. А смисълът на живота изчезва с неясната представа и погрешното понятие на неговия произход и на неговата цел. Светлината на хората, Бог, е отречена. Светът се е предал на Мамона и от там се ражда безпорядък в обществото, където всеки, с див нагон, търси непостижими тук, на земята, блага. Семействата се разлагат и семейните връзки се разхлабват; от селата младите бягат в градовете и всеки търси пълна свобода в своите разбирания и развлечения. Такова е положението днес в целия свят.

Преди години, в някои големи страни, се нададе този тревожен вик: “Назад към земята, назад към огнището, назад към Бога!”

Същото, Възлюбени Чеда, Казваме и Ние днес на вас, с едно малко изменение в реда: “Назад към Бога, назад към огнището, назад към земята!”

Назад към Бога! Искам ли с това да кажа, че вие сте се отказали от Бога и не вярвате в Него? Съвсем не. Бог рядко се отрича в нашата среда, но понятието за Бога между нас не само е отслабнало, но е и твърде замъглено. За много Бог е някаква сила, нещо непонятно и съвсем неопределено и за това те са Го въдворили някъде в небесата и не допускат Той да играе каквато и да е роля в живота им. За тези именно Св. Писание казва: “Наистина суетни са по природа всички хора, които не са имали познание за Бога, които от видимите съвършенства не са могли да познаят вечно Съществуващия” (Премъдър. 13,1).

Първо Пасторално Писмо

Каква суета, каква гордост, Възлюбени Чеда, при изобилието на толкова доказателства не само за съществуването на Бога, но и за Неговото действително и дейно Провидение на всяка крачка в живота ни да прояви човек толкова равнодушие и такава непростима самомнителност! Пред всички чудеса, които наблюдаваме във Вселената, пред така ясното вмешателство на Провидението в човешката история и в нашия живот, не е ли първият порив на душата ни да признае истинския Бог, единствения Бог, живия Бог, всемогъщия и вечен Създател, безкраен в Своя разум, безкраен в Своята воля; безкраен в Своите съвършенства? А ние какво правим?

Ти, християнино, който твърдиш, че вярваш в Бога, кажи ми, от кои от твоите дела, от кои от твоите думи мога да вадя заключение, че наистина вярваш в Бога? Да признаваш, че Бог съществува, а в живота си да не държиш сметка за Него – това ли наричаш ти вяра в Бога?

Ти, християнино, който вярваш в Бога, близо до твоето жилище е Божият храм, построен от твоите деди и бащи, които силно вярваха в Бога и които се събираха поне неделен ден в този храм, за да се поклонят пред Всевишния и Му окажат своя ден на почит, признателност и синовна обич. Е, добре, ти вършиш ли това? Не е ли повече пъти твоето място в храма празно?

Християнино, ти, който вярваш, кажи, в кръга на твоето огнище, пред твои най-близки – признаваш ли Бога чрез израза на твоята молитва преди да сядаш на трапезата, преди да лягаш и когато ставаш? В обществото допускаш ли някога твоите уста да говорят с почит за Бога и да Му отдадат слава и чест – или свенливо отбягваш дори споменаването на това свято Име?

Християнино, ти твърдиш, че вярваш, но твоите дела доказват обратното. А това не е ли голям безпорядък и голямо престъпление? Ако Господ е нещо в твоя разум, Той трябва да е нещо и в твоя живот. В тебе има една празнота, която трябва да се попълни и това е мястото, което принадлежи на Бога. Ето защо: върни се назад към Бога и нека делата ти истински и напълно да се покриват с това, което така често повтаряш: Аз вярвам в Бога.

Аз вярвам в Бога. Това, Възлюбени Чеда, Съдържа в себе си изпълнението на кръщелните обещания. Аз вярвам в Бога – това е диктовката на здравия разум, който ми показва, че в Църквата е Божията власт и че тази власт се простира над отделния човек, над цялото човечество и над цялата земя.

Аз вярвам в Бога – това е заключението на моите познания и на моите размишления. Сигурността на моята вяра е от такова естество, че нито едно от моите убеждения не може да я превъзхожда. Аз вярвам в Бога – в тия думи е моята сила, моята радост и моята

Първо Пасторално Писмо

надежда. Ето истинският език на християнина, на този, който съзнава величието и силата на своето кръщение. Това трябваше да бъде и нашият език. Така не само че се връщаме назад към Бога, но и живеем с Него, чрез Него и в Него.

Назад към огнището! Възлюбени Чеда! Става дума за семейството. Искаме ли наново християнските принципи да завладеят обществото, тогава трябва да заздравим основите на семейството. Семейството е един главен фактор в обществото. Всъщност, то е първата ядка, която, след своето размножение, впоследствие образува, колективно взето, обществото, наречено държава. При това положение се вижда ясно как всяко семейство извършва важна функция, пълна с отговорност пред Бога и пред обществото и никой няма да се чуди, че на въпроса какво е семейството, ние отговаряме: Семейството е източникът на живота, то е първото училище, където се учи да се моли.

За един момент, Възлюбени Чеда, Отправете мисълта си назад към тия години, когато няхахте нищо на света освен това малко семейство, в което се родихте; към тия години, когато не знаехте нищо освен няколко думи, които бащата и майката ви шепнеха; към тия години, когато майка ви молитвено кръстеше ръцете ви и когато баща ви играеше с вас като дете. Ето моменти, в които семейството и семейният живот дават израз на своето влияние. Ние с почит гледаме тия двама млади, които пред Божия олтар с неразривно съгласие се съединяват до живот, защото те поемат върху себе си творческото дело на Господа по начин, определен от природата, за размножението на човечеството.

И така, Възлюбени Чеда, Семейството е създадено от Господа, за да бъде на първо място източник на живота. Църквата няма никога да престане да се бори против греха, който се е вмъкнал в светилището на брака и на семейството, грях, който винаги предизвиква Божия гняв, грях, който е разорил толкова семейства и ги е хвърлил завинаги в нещастие.

На второ място, Възлюбени Чеда, Ние го казахме вече: семейството е първото училище, където се учи да се мисли, първият храм, където се учи да се моли.

Ние знаем, че бракът е тайнство и че в това тайнство бъдещите бащи и майки получават не само правото, но и задължението да бъдат добри възпитатели на децата си, и това чрез една особена благодат, която в даден момент превръща лекомисления още младеж в сериозен и грижлив баща и жизнерадостната девойка – в мъдра, всеотдайна майка.

За голямо съжаление обаче, много родители гледат твърде леко на тази тяхна така отговорна задача! Родители, бащи и майки, вие сте от Бога пратените, от Бога подпомогнатите, от Бога подкрепените, за да дадете достоен образ, външен и вътрешен на вашите деца! В този храм, където се учи да се мисли и да се моли – вашето семейство –

Първо Пасторално Писмо

вие свещенодействате като разкривате на малките отношенията им към Бога и към хората и ги подготвяте за борбата в живота.

Възлюбени Чеда! Такова съзнание, такава готовност за пожертвование, такава бдителност ще се намери само там, където бащата и майката са осъзнали дълга сами да живеят като примерни християни; там, където кръстът не само виси на стената, но където бащата и майката сами се кръстят и благославят така своите всекидневни дела в името на Отца и на Сина и на Светия Дух.

Това е, Възлюбени Чеда, Това е идеалното семейство, за което Ние мислим, като ви казваме: “Назад към огнището!” Едно време християнската Църква, над развалините на езическата тирания на бащата и на унижителното положение на майката, издигна християнското идеално семейство и с това извърши едно от най-великите дела в човешката история. И днес от името на Църквата ние ви казваме: Бащи и майки, децата ви са вашата слава и вашият венец! Бащи и майки, поучете децата си в повелята Господня: “Почитай баща си и майка си, за да имаш дълъг живот на земята.”

Бащи и майки, Ние искаме едно идеално семейство, в което бащата работи както Свети Йосиф, майката шета и обича и гледа домакинството както Дева Мария и децата са подчинени на родителите си както Исус Христос в Назарет!

Назад към земята! Тази земя, Възлюбени Чеда, на която ние сме се родили, която ни е приютила – ние я обичаме. На тази земя ние получихме светото кръщение и станахме Божии чеда. Тук ние получихме светото миропомазание – кризмане и първото Причастие; тук пред Божия олтар ние склучихме нашия брак. Тук ние се закърмихме с вечните спасителни истини, обикнахме Бога, усвоихме преданията на нашата

свята вяра и на нашия народ. Тук с молитви и песни и с присъствието на великото Жертвоприношение всяка неделя и празник ние хвалим и благославяме Господа. Тук ние виждаме как баща ни, бразда по бразда, обръща черната земя на нашата нива и хвърля в нея семето, което после ни дава насъщния хляб. Да, ние обичаме тази земя, не само защото мили спомени ни свързват с нея, но и неразривни връзки, чрез които тя завинаги е пленила сърцето ни.

Възлюбени Чеда! Когато Ние днес ви казваме: “Назад към земята!”, ние имаме предвид не само вашата нива, вашата къща, вашия двор, вашите мили хора, но и вашата църква, вашата вяра и вашите християнски предания. Всичко това вкупом представлява вашата земя, вашето родно кътче, това което е и трябва да ви бъде най-милото на света. Днес,

Първо Пасторално Писмо

когато държавата гарантира свободата на религията, най-малко ние, католиците, имаме причина да крием религията си, да се срамуваме от нея и от името католик. Често се хвърля упрек на християнството, че в течение на две хиляди години не е успяло да се наложи със своите силни принципи във всичките отрасли на човешкото общество. Който малко само познава делото на християнството, ще разбере колко несъстоятелно е това обвинение. Но вярно е, че мнозина отделни християни толкова малко прилагат в живота си християнските принципи, че много от тях, загрижени само за материални блага, егоистично гледат на живота, не подбират средствата, накърняват справедливостта, потъпкват братската любов и забравят своите обществени задължения.

На тези именно, Възлюбени Чета, Ние най-много повтаряме: “Назад към земята!” Назад към това, което от младини усвоихте: големите принципи и задължения на Божия закон, учението на Христовото Евангелие и така милите и дълбоко християнски предания на нашите католически семейства!

Каквото и да е нашето съсловие, където и да се развива нашата обществена дейност, каквато и да е професията ни и в каквато и среда да се намираме, при гъвкавостта и любезността на човешките ни отношения, ние трябва да проявим навред непоколебима твърдост, когато се касае за нашата вяра и основните принципи на християнството. Така възпитаният, така школуваният, въоръженият с такава твърдост и постоянство християнин, ще бъде без съмнение и най-добрият, най-съвестният и най-изпълнителният гражданин. Защото в любовта на родния край, в зачитаното на родните завети и традиции, в провеждането на дело на завещаните от баща и майка християнски принципи, в изпълнението на проповядваното от църквата Христово учение, се крият най-дълбоките и силни корени на една благоденстваща държава, която ние с умиление наричаме нашата Родина. И понеже тя е защитничка на нашия роден край, понеже е и защитничка на нашата къща и собственост, на нашата Църква, убежденията ни във вярата и на нашата свобода, ние обичаме тази държава и в съзнанието на нашите обществени задължения знаем, когато трябва, и да се жертваме за нея.

Възлюбени Чета! Много омраза и ненавист се ширят по света след последната жестока война. Свидетели сме, обаче, че се полагат огромни усилия за взаимно разбирателство и сътрудничество и за създаването на един траен мир. Всеки един от нас чрез изпълнението на своите християнски задължения, чрез подчинението си на законите в страната, чрез търпеливо понасяне на негодите в живота, ще допринесе своя дял за омиротворяването на духовете и за заздравяването на още болния свят. За тази цел ние няма да престанем да се молим, защото всичко идва от Господа и Самият Той чрез пророк Исая казва: “Аз създавам светлината и творя тъмнината, правя мир и причинявам бедствия” (Ис. 45,7).

Освен това, Възлюбени Чета, Ние знаем, че между Бога и човечеството има Посредник, чрез Когото имаме достъп до Бога, а той е Исус Христос. Него Св. Писание нарича “Князът на Мира”. Навсякъде, където в сърцата на хората ще се роди отново Христос, ще дойде и мирът, “Божият мир, както казва Св. Павел, който надвишава всеки ум и запазва сърцата и мислите в Исус Христос” (Фил. 4,7). Чрез Него ние ще изпросим от Всевишния, Който е Господар на всички събития и на всички воли, Който управлява от висините и хората и нещата, да даде на нас и на земята истински, справедлив и траен мир, който ще

Първо Пасторално Писмо

улесни изпълнението на законите и ще гарантира правата и свободата на хората и ще зачита господството на Създателя.

Впрочем, Възлюбени Чета, Със Светото Писание Ние ви повтаряме: “И сега молете се на Бога, за да стане мир в нас, за вечни времена” (Екл. 50,24). Амин.

Дадено в гр. Русе

25 януари 1947 год.